

Teatrul hispano-american și societatea

La Caracas (Venezuela) a apărut carteau lui Carlos Miguel Suárez Radillo, intitulată „Lo social en el teatro hispanoamericano contemporaneo” („Socialul în teatru hispano-american contemporan”, Ed. Equinocio, 1976, 335 p.). Autorul exprimă opinia că afirmarea spiritului colectiv într-o operă este mai semnificativă decât expresia literară individuală. Teza fundamentală a lui Suárez Radillo este că teatrul se transformă, și sporește rolul, atunci cînd „conștiința

realității sociale a unui dramaturg coincide cu conștiința realității sociale a unei regizor, actor, scenograf, într-un cuvînt, a unei echipe, care o va transmite ca operă a tuturor.” Este o pledoarie pentru creația colectivă, receptată ca bun colectiv.

Retrospective artistice

Petr Horec, autor al mai multor lucrări consacrate vieții în teatru, publică o nouă carte, *Retrospective artistice*, reunind confesiunile a 25 de actori care și-au început cariera la Teatrul

din Plzen. Pe lîngă caracterul său științific, lucrarea se distinge printr-un stil plăcut, dezvoltat, ceea ce-i asigură nu deosebit succese de public. În toate interviurile solicitate, autorul reușește să instaureze o atmosferă de comunicare antenată, în care se face auzit pulsul lumii teatrului.

Carteau reprezintă un eveniment nu numai pentru iubitorii teatrului, ci și pentru criticii dramatici, care își pot face astfel o imagine mai clară asupra evoluției profesionale a unor actori care și-au început cariera la teatrul din Plzen, devenit, azi, un important lăcaș de cultură.

REVISTA REVISTELOR

THEATER DER ZEIT

Caietul începutului de toamnă al venerabilei reviste din R.D.G. „Theater der Zeit” (nr. 9) este, ca de obicei, divers și substanțial, preocupaț de aspectele și de problematica vieții teatrale, atât naționale, cât și din alte zone ale lumii. Comentariul-reportaj privind prima sesiune a Zilelor de atelier teatral, care a avut loc la Leipzig, ca și cel legat de Săptămâna teatrelor muncitorești, desfășurată în cadrul festivalurilor muncitorești din Görlitz, pun accentul pe locul pe care-l ocupă astăzi dramaturgia de actualitate, relațiile serisului dramatic cu creația scenică (regizorală și interpretativă), ca și pe relațiile teatrului profesionist cu teatrele de amatori muncitorești; se pregătesc, în acest fel, bilanțul și examenul în perspectivă al dezvoltării teatrului în R.D.G., cu privire la cele de-a 30-a aniversări a existenței republicii (semnează o seamă de articole, în această privință, Christoph Funke, Gisela Holan, Immo Sennewald).

O utilă contribuție la teoria teatrului o aduce Dieter Hoffmeier, în studiul său privind relațiile lui Brecht cu creația poetică și teatrală a lui Shakespeare.

În general, paginile de cronica ale revistei pot fi socotite, în același timp, și ca luări de poziție teoretice, având drept punct de pornire respectivele spectacole. Astfel, pot fi menționate cronicele privitoare la spectacole de operă din Cottbus (Dietmar Fritzsche), la dezvoltarea scolioi de balet din orașul Gera (Werner Gommlich), paginile semnate de Hans-Reiner John închinate spectacolelor *Nu sint un yoghin* și *Revolta ingeridor*, ambele realizate la Weimar, pe baza dramatizării a două opere de proză epică (prima, datorată romancierului Joachim Walther, cealaltă, lui Anatole France).

Vrednice de semnalat sunt discuțiile privind locul și rolul secretarului literar în viața teatrului, relațiile și funcțiile lui în complexitatea creației teatrale (Peter Pe-

truschka și, cu deosebire, privind secretariatul literar în teatrele muzicale, Günther Bellmann). De asemenea, se cuvine reținută informația amănunțită despre întemeierea unui nou teatru-studio („Oul — mică scenă de pe lîngă Friedrichstadt-palast”), în care se desfășoară spectacole scurte de cabaret, recitaluri, momente satirice, acrobaticе și coregrafice etc.

În legătură cu fenomenul teatral internațional, în afară de cronicile privind turneul la Dresda al Teatrului de balet budapestean, al Operelor de cameră din Varsovia și Brno, se întîrzie, cu pertinențe judecăți de valoare, asupra mișcării teatrale din țările prietene; în cadrul unei foarte bogate rubrici speciale se dau informații asupra teatrului de pe meridianele lumii.

În sfîrșit, ca de obicei, e publicat textul integral al unei piese de teatru, de data aceasta, comedia scriitorului bulgar Jordan Badiškov — *lanuarie*, însoțit de o foarte utilă prefată biobibliografică, semnată de criticul bulgar Krastiu Kujumciov, de regizorul Gert Jurgons și de Andreas Scheimert, directorul Teatrului din Magdeburg, unde piesa a fost inserată în repertoriu.